

חיילים שנספו במערכה

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י-
1950

רבדים בחקיקה

תוכן עינים

5	פרק ראשון: כללי	
5	פירושים	סעיף 1
7	תחולת החוק על אלמן	סעיף 1א
7	סמכות להעלות שיעורים	סעיף 1ב
7	מחלות בשירות בחזקת מחלה עקב השירות	סעיף 2
7	חבלה בדרך למחנה או ממנו	סעיף 2א
7	מוות בשירות בחזקת מוות עקב השירות	סעיף 2ב
8	דין נעדרים	סעיף 3
8	קציני תגמולים	סעיף 4
8	ועדת ערעור	סעיף 5
8	סמכויות עזר	סעיף 6
8	פרק שני: שיעורי תגמולים	
8	תגמולים לאלמנה בלי ילדים	סעיף 7
8	תגמולים לאלמנה עם יתומים	סעיף 8
9	תגמולים לאלמנה במצב מיוחד	סעיף 8א
9	סכום חדשי למימון צרכים מיוחדים	סעיף 8ב
9	תוספת לאלמנה של נספה	סעיף 8ג
9	תגמולים בעד יתומים ואחים	סעיף 9
9	ללא כותרת	סעיף 9א
9	תגמולים לשכולים	סעיף 10
11	תוספת להורים שכולים בעד אחי הנספה	סעיף 10א
11	ללא כותרת	סעיף 10ב
11	תשלום חודשי לצרכים מיוחדים	סעיף 10ג
11	תגמול לשכול במצב מיוחד	סעיף 11
11	תגמולים להורים זקנים	סעיף 12
11	מענק לאלמנה שנישאה	סעיף 12א
12	תגמולים בעד יתומים כשהאלמנה נישאה	סעיף 13
12	דין גרושה הזכאית למזונות	סעיף 13א
12	דין גרושה שיש אתה יתומים של הנספה	סעיף 13ב
12	אשה שעזבה את הנספה	סעיף 13ג
12	פרק שלישי: הענקות אחרות	
12	תוספת לתקופת הריון והענקה מיוחדת בקשר ללידה	סעיף 14
13	מענק מיוחד לאלמנה בעת התאלמנותה	סעיף 14א
13	מענק מיוחד	סעיף 14ב
13	ביטוח מפני מחלה	סעיף 15

13	פרק רביעי: סייגים לזכות התגמול	
13	התנהגות רעה חמורה	סעיף 16
13	נטילת תגמול במקרים מסויימים	סעיף 17
13	מקבל תגמול המרצה עונש מאסר	סעיף 18
13	הפסקת תגמול לבני משפחתו של נעדר	סעיף 19
13	תגמול לאלמנה שהיא גם שכולה	סעיף 20
14	תגמולים לבן משפחה לפי חוק זה ולפי חוק נפגעי איבה	סעיף 20א
14	תגמול חודשי ופיצויים לפי חוק אחר	סעיף 21
15	זכויות לפי חוק זה ולפי חוק הביטוח הלאומי, תשי"ד 1953	סעיף 21א
16	זכויות לפי חוק זה ולפי חוק שירות המדינה	סעיף 21ב
16	תגמולים לשכול הוראות שונות	סעיף 22
16	פרק חמישי: סדרי התביעה	
16	בקשות	סעיף 23
16	מילוה לתובע עד למתן החלטה	סעיף 24
16	ערעור	סעיף 25
17	החלטות חדשות	סעיף 25א
17	החזרת הכספים ששולמו שלא כדין	סעיף 25ב
17	עיכוב זמני של תגמולים	סעיף 25ג
17	התישנות תביעות	סעיף 26
17	פרק ששי: סדרי תשלום	
17	התשלום מאוצר המדינה	סעיף 27
17	מאימתי משלמים תגמולים	סעיף 28
18	תגמול בעד יתום המשרת שירות חובה בצה"ל	סעיף 29
18	מענק נישואין לילדו של נספה	סעיף 29א
18	ללא כותרת	סעיף 29ב
18	מענק ליתום שהגיע למצוות	סעיף 29ג
18	קצובת הבראה ונופש	סעיף 29ד
18	מענק ליתום משני הוריו	סעיף 29ה
19	שיקום במקום תגמולים	סעיף 30
19	הוראות שונות	סעיף 31
20	ניכוי דמי חבר לארגון יציג	סעיף 31א
20	סילוק מלוות שיקום	סעיף 32
20	דין יתרות התגמולים המגיעים לבן משפחה שנפטר	סעיף 32א
20	פרק שביעי: תקנות שיקום	
20	תקנות בדבר שיקום	סעיף 33
21	חובת העסקה אחרי גיל הפרישה	סעיף 33א
22	הקלות שונות	סעיף 34
22	הגדרות מיוחדות	סעיף 35
22	פרק שמיני: שונות	
22	עבירות	סעיף 36
23	תיאום דרגת המשכורת	סעיף 36א
23	תקנות בדבר הכנסה	סעיף 36ב
23	ביצוע ותקנות	סעיף 37
23	תוקף התקנות	סעיף 37א

חיילים שנספו במערכה

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י- *1950

- * פורסם ס"ח תש"י מס' 52 מיום 21.7.1950 עמ' 162 (ה"ח תש"י מס' 37 עמ' 127).
- תוקן ס"ח תשי"ב מס' 106 מיום 22.8.1962 עמ' 287 (ה"ח תשי"ב מס' 115 עמ' 210) – תיקון מס' 1; תחילתו ביום 1.1.1952.
- ס"ח תשי"ח מס' 261 מיום 14.8.1958 עמ' 172 (ה"ח תשי"ח מס' 328 עמ' 94) – תיקון מס' 2; ר' סעיפים 20, 21 לענין תחילה והוראות מעבר.
- ס"ח תשכ"ג מס' 386 מיום 24.1.1963 עמ' 36 (ה"ח תשכ"ג מס' 511 עמ' 182) – תיקון מס' 3; ר' סעיף 23 לענין תחילה.
- ס"ח תשכ"ה מס' 466 מיום 1.8.1965 עמ' 295 (ה"ח תשכ"ה מס' 667 עמ' 354) – תיקון מס' 4; תחילתו ביום 1.8.1965 אך ר' סעיף 15 לענין תחילה.
- ס"ח תשכ"ז מס' 509 מיום 16.8.1967 עמ' 140 (ה"ח תשכ"ז מס' 741 עמ' 204) – תיקון מס' 5; תחילתו ביום 5.6.1967.
- ס"ח תשכ"ח מס' 543 מיום 23.8.1968 עמ' 254 (ה"ח תשכ"ח מס' 785 עמ' 349) – תיקון מס' 6; תחילתו ביום 1.4.1968 ור' סעיף 10 לענין תחילה.
- ס"ח תשל"א מס' 627 מיום 8.7.1971 עמ' 126 (ה"ח תשל"א מס' 917 עמ' 68) – תיקון מס' 7; ר' סעיף 12 לענין תחילה.
- ק"ת תשל"ב מס' 2858 מיום 8.6.1972 עמ' 1272 – צו תשל"ב-1972 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.4.1972.
- ק"ת תשל"ג מס' 2955 מיום 11.1.1973 עמ' 588 – צו תשל"ג-1973 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.11.1972.
- ס"ח תשל"ג מס' 683 מיום 16.2.1973 עמ' 66 (ה"ח תשל"ג מס' 1010 עמ' 404) – תיקון מס' 8; ר' סעיף 7 לענין תחילה ותחולה.
- ס"ח תשל"ג מס' 712 מיום 3.8.1973 עמ' 252 (ה"ח תשל"ג מס' 1082 עמ' 430) – תיקון מס' 9; תחילתו ביום 1.4.1973 ור' סעיף 12 לענין הוראת מעבר.
- ס"ח תשל"ה מס' 748 מיום 21.11.1974 עמ' 10 (ה"ח תשל"ד מס' 1138 עמ' 274) – תיקון מס' 10.
- ק"ת תשל"ו: מס' 3399 מיום 16.9.1975 עמ' 60 – צו תשל"ו-1975 (מענק מצוות); תחילתו ביום 1.4.1975. מס' 3516 מיום 29.4.1976 עמ' 1454 – צו תשל"ו-1976 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.4.1974.
- ס"ח תשל"ו מס' 799 מיום 27.2.1976 עמ' 118 (ה"ח תשל"ה מס' 1196 עמ' 409) – תיקון מס' 11; ר' סעיפים 16-19 לענין תחילה, הוראת שעה והוראת מעבר.
- ס"ח תשל"ז מס' 856 מיום 25.3.1977 עמ' 142 (ה"ח תשל"ז מס' 1284 עמ' 136) – תיקון מס' 12; ר' סעיף 6 לענין תחילה.
- ק"ת תשל"ז מס' 3760 מיום 11.9.1977 עמ' 2586 – צו תשל"ז-1977 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.4.1977.
- ק"ת תשל"ח: מס' 3827 מיום 19.3.1978 עמ' 900 – צו תשל"ח-1978 (מענק מצוות); תוקפו מיום 1.2.1978 עד יום 30.4.1978. מס' 3833 מיום 2.4.1978 עמ' 1021 – צו תשל"ח-1978 (מענק נישואין); תוקפו מיום 1.2.1978 עד יום 30.4.1978. מס' 3857 מיום 8.6.1978 עמ' 1460 – צו (מס' 2) תשל"ח-1978 (מענק מצוות); תוקפו מיום 1.5.1978 עמ' 1461 – צו (מס' 2) תשל"ח-1978 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.5.1978.

[ק"ת תש"ם מס' 4119](#) מיום 4.5.1980 עמ' 1492 – צו תש"ם-1980 (מענק נישואין); תחילתו ביום 2.10.1979 ור' תקנה 5. תוקן [ק"ת תשמ"ב מס' 4336](#) מיום 15.4.1982 עמ' 850 – צו תשמ"ב-1982 (מענק נישואין); תחילתו ביום 2.10.1979.

[ס"ח תש"ם מס' 981](#) מיום 7.8.1980 עמ' 190 ([ה"ח תש"ם מס' 1427](#) עמ' 68) – תיקון מס' 13; ר' סעיף 21 לענין תחילה והוראת מעבר.

[ס"ח תשמ"א מס' 987](#) מיום 7.11.1980 עמ' 11 ([ה"ח תש"ם מס' 1461](#) עמ' 272) – תיקון מס' 14.

[ק"ת תשמ"ב: מס' 4291](#) מיום 1.12.1981 עמ' 315 – צו תשמ"ב-1981 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.1981. מס' 4338 מיום 22.4.1982 עמ' 893 – צו (מס' 2) תשמ"ב-1982 (מענק נישואין); תחילתו ביום 10.2.1982. תוקן [ק"ת תשנ"ד מס' 5583](#) מיום 3.3.1994 עמ' 676 – צו תשנ"ד-1994 (מענק נישואין). [ק"ת תשנ"ה מס' 5644](#) עמ' 408 – צו תשנ"ה-1994 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.10.1994. [מס' 5686](#) מיום 22.6.1995 עמ' 601 – צו תשנ"ז-1997 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.4.1995. [ק"ת תשנ"ז מס' 5826](#) מיום 1.5.1997 עמ' 1101 – צו (מס' 2) תשנ"ז-1997 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.4.1997. [ק"ת תשנ"ט מס' 5959](#) מיום 11.3.1999 עמ' 488 – צו תשנ"ט-1999 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.10.1998. [ק"ת תש"ס מס' 6053](#) מיום 3.9.2000 עמ' 862 – צו תש"ס-2000 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.10.1999. [ק"ת תשס"א מס' 6071](#) מיום 17.12.2000 עמ' 188 – צו תשס"א-2000 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.1.2001. [מס' 6104](#) מיום 10.5.2001 עמ' 784 – צו (מס' 2) תשנ"ה-1995 (מענק נישואין). [ק"ת תשס"ג מס' 6204](#) מיום 24.10.2002 עמ' 100 – צו תשס"ג-2002 (מענק נישואין); תחילתו ביום 1.4.2001.

[ס"ח תשמ"ב מס' 1062](#) מיום 27.8.1982 עמ' 272 ([ה"ח תשמ"א מס' 1541](#) עמ' 391) – תיקון מס' 15 בסעיף 20 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה (תיקון מס' 7), תשמ"ב-1982; תחילתו ביום 1.8.1982 ור' סעיף 23 לענין הוראות מעבר.

[ק"ת תשמ"ד מס' 4623](#) מיום 29.4.1984 עמ' 1395 – צו תשמ"ד-1984 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.2.1984.

[ק"ת תשמ"ו מס' 4910](#) מיום 6.3.1986 עמ' 606 – צו תשמ"ו-1986 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.2.1986.

[ק"ת תשמ"ז: מס' 4998](#) מיום 19.1.1987 עמ' 327 – צו תשמ"ז-1987 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.9.1986. [מס' 5040](#) מיום 7.7.1987 עמ' 1074 – צו (מס' 2) תשמ"ז-1987 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.1987.

[ס"ח תשמ"ז מס' 1207](#) מיום 12.3.1987 עמ' 42 ([ה"ח תשמ"ז מס' 1820](#) עמ' 182) – תיקון מס' 16; ר' סעיף 4 לענין הוראת מעבר.

[ק"ת תשמ"ח מס' 5067](#) מיום 26.11.1987 עמ' 203 – צו תשמ"ח-1987 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.10.1987. תוקן [ק"ת תשמ"ט מס' 5174](#) מיום 28.3.1989 עמ' 606 – צו תשמ"ט-1989 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.10.1988. [מס' 5207](#) מיום 3.8.1989 עמ' 1180 – צו (מס' 2) תשמ"ט-1989 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 2.4.1989. [ק"ת תשנ"א מס' 5343](#) מיום 28.3.1991 עמ' 763 – צו תשנ"א-1991 (העלאת שיעורים). [מס' 5362](#) מיום 12.6.1991 עמ' 931 – צו (מס' 2) תשנ"א-1991 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.1991. [ק"ת תשנ"ב מס' 5416](#) מיום 27.1.1992 עמ' 685 – צו תשנ"ב-1992 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.10.1991. [ק"ת תשנ"ה מס' 5632](#) מיום 17.10.1994 עמ' 242 – צו תשנ"ה-1994 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.1994.

[ס"ח תשמ"ט מס' 1267](#) מיום 22.2.1989 עמ' 10 ([ה"ח תשמ"ח מס' 1894](#) עמ' 258) – תיקון מס' 17. תוקן [ס"ח תשנ"ו מס' 1559](#) מיום 31.1.1996 עמ' 54 ([ה"ח תשנ"ה מס' 2392](#) עמ' 429) – תיקון מס' 17 (תיקון) בסעיף 8 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 19), תשנ"ו-1996; תחילתו ביום 1.2.1996.

[ס"ח תשנ"ה מס' 1485](#) מיום 9.11.1994 עמ' 6 ([ה"ח תשנ"ד מס' 2238](#) עמ' 173) – תיקון מס' 18.

[ק"ת תשנ"ה מס' 5644](#) מיום 15.12.1994 עמ' 405 – צו (מס' 2) תשנ"ה-1994 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.10.1994. [מס' 5686](#) מיום 22.6.1995 עמ' 1552 – צו (מס' 3) תשנ"ה-1995 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.1995.

פרק ראשון: כללי

1. בחוק זה –

"שירות צבאי" ו"שירות" פירושו –

(א) שירות בצבא-הגנה לישראל;

ס"ח תשנ"ו מס' 1559 מיום 31.1.1996 עמ' 53 (**ה"ח תשנ"ה מס' 2392** עמ' 429) – תיקון מס' 19; תחילתו ביום 1.2.1996 ור' סעיף 10 לענין תחולה.

ק"ת תשנ"ו מס' 5737 מיום 22.2.1996 עמ' 578 – צו תשנ"ו-1996 (מענק מצוות); תחילתו ביום 1.1.1996. **ק"ת תשס"א מס' 6071** מיום 17.12.2000 עמ' 188 – צו תשס"א-2000 (מענק מצוות); תחילתו ביום 1.1.2001.

ק"ת תשנ"ז מס' 5826 מיום 1.5.1997 עמ' 603 – צו תשנ"ז-1997 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.10.1996. **מס' 5848** מיום 26.8.1997 עמ' 1099 – צו (מס' 2) תשנ"ז-1997 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.1997.

ס"ח תשנ"ט מס' 1701 מיום 7.2.1999 עמ' 80 (**ה"ח תשנ"ט מס' 2787** עמ' 306) – תיקון מס' 20; ר' סעיף 3 לענין תחילה ותחולה. **ס"ח תש"ס מס' 1735** מיום 9.4.2000 עמ' 160 (**ה"ח תש"ס מס' 2863** עמ' 337) – תיקון מס' 20 (תיקון); תחילתו ביום 1.3.1999 ור' סעיף 2 לענין תחולה.

ס"ח תשנ"ט מס' 1705 מיום 2.3.1999 עמ' 118 (**ה"ח תשנ"ט מס' 2761** עמ' 109) – תיקון מס' 21 בסעיף 4 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 20), תשנ"ט-1999.

ק"ת תשנ"ט מס' 5959 מיום 11.3.1999 עמ' 488 – צו תשנ"ט-1999 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.10.1998.

ס"ח תש"ס מס' 1726 מיום 4.2.2000 עמ' 106 (**ה"ח תשנ"ט מס' 2798** עמ' 362) – תיקון מס' 22.

ק"ת תש"ס מס' 6053 מיום 3.9.2000 עמ' 860 – צו תש"ס-2000 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.10.1999.

ס"ח תשס"א מס' 1772 מיום 10.1.2001 עמ' 120 (**ה"ח תשס"א מס' 2947** עמ' 312, **ה"ח תשס"א מס' 2950** עמ' 322) – תיקון מס' 23; תחילתו ביום 1.1.2001.

ק"ת תשס"א מס' 6104 מיום 10.5.2001 עמ' 782 – צו תשס"א-2001 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.2000.

ק"ת תשס"ב מס' 6143 מיום 31.12.2001 עמ' 274 – צו תשס"ב-2001 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.1.2002.

ס"ח תשס"ב מס' 1850 מיום 16.6.2002 עמ' 442 (**ה"ח תשס"ב מס' 3115** עמ' 534) – הוראת שעה בסעיף 27(2) לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), תשס"ב-2002; תוקפה מיום 1.1.2003 עד יום 31.12.2005. תוקנה **ס"ח תשס"ג מס' 1892** מיום 1.6.2003 עמ' 494 (ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 25 עמ' 262) – הוראת שעה (תיקון) בסעיף 99(א)(6) לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), תשס"ג-2003; תחילתו ביום 1.6.2003.

ק"ת תשס"ג מס' 6204 מיום 24.10.2002 עמ' 98 – צו תשס"ג-2002 (העלאת שיעורים); תחילתו ביום 1.4.2001.

ס"ח תשס"ד מס' 1919 מיום 18.1.2004 עמ' 48 (**ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 64** עמ' 201) – תיקון מס' 24 בסעיף 15 לחוק גיל פרישה, תשס"ד-2004; תחילתו ביום 1.4.2004.

ס"ח תשס"ד מס' 1931 מיום 15.3.2004 עמ' 316 (**ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 30** עמ' 479) – תיקון מס' 25.

ס"ח תשס"ד מס' 1931 מיום 15.3.2004 עמ' 316 (**ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 30** עמ' 480) – תיקון מס' 26; תחילתו ביום 1.1.2003 ובלבד שלא ישולם תשלום חודשי בעד תקופה שקדמה ליום זה.

ס"ח תשס"ד מס' 1939 מיום 17.5.2004 עמ' 380 (**ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 89** עמ' 362) – תיקון מס' 27; תחילתו ביום 1.6.2004 ור' סעיף 3 לענין תחולה.

(ב) לגבי התקופה מיום י"ז בכסלו תש"ח (30 בנובמבר 1947) עד יום כ"ט בכסלו תש"ט (31 בדצמבר 1948) – כל שירות אחר ששר הבטחון הכריז עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך חוק זה;
(ג) לגבי התקופה שעד יום י"ז בכסלו תש"ח (30 בנובמבר 1947) – שירות פעיל ביחידה מאורגנת שלחמה בארץ-ישראל למען עצמאות ישראל;

(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976

"חייל" פירושו – אדם בשירות צבאי;

"חייל משוחרר" פירושו – אדם ששירת בשירות צבאי ושוחרר מהשירות;
"חייל שנספה במערכה" ו"נספה" פירושו – חייל או חייל משוחרר, שמת כתוצאה מחבלה, ממחלה או מהחמרת מחלה, שאירעו בתקופת שירותו עקב שירותו;

"אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו" פירושו – אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, וכן אדם שהוכר, לפי כללים שייקבעו בתקנות, כבלתי מסוגל להשתכר למחייתו;

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952

"הכנסה כדי מחיה" פירושו – הכנסה שהוכרה כמספקת למחייתו של האדם והתלויים בו, לפי כללים שייקבעו בתקנות, ובלבד שלא תפחת מהשכר הקובע של עובד מדינה שהרכב משפחתו כהרכב משפחתו של מקבל ההכנסה;

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952
(תיקון מס' 2)
תשי"ח-1958

"נצרך" פירושו – אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו ואין לו הכנסה כדי מחייתו;

"עומד ברשות עצמו" פירושו – אדם שמלאו לו שמונה-עשרה שנה ואיננו נצרך;

"בן משפחה" של חייל שנספה במערכה פירושו –

(א) מי שהיתה אשתו של הנספה ביום מותו, ובכלל זה אשה שלפני מות הנספה גרה יחד עמו וביום מותו היתה ידועה בציבור כאשתו – כל עוד לא נישאה לאחר (להלן – "אלמנה");

(א1) מי שהיה בעלה של הנספה ביום מותה, ובכלל זה גבר שלפני מות הנספה גר יחד עמה וביום מותה היה ידוע בציבור כבעלה – כל עוד לא נישא לאחרת (להלן – אלמן);

(תיקון מס' 12)
תשל"ז-1977

(ב) ילדו של הנספה – ובכלל זה ילד חורג או ילד מאומץ – שלא מלאו לו 21 שנה, או שמחמת מום גופני או שכלי לא עמד ברשות עצמו ביום מות הנספה או בהגיעו לגיל 21 אחרי מותו, וכל עוד אינו עומד ברשות עצמו מסיבות אלה, אך למעט ילד שבמות הנספה מלאו לו 21 שנה ואותה שעה לא היה סמוך על שולחנו, וכן למעט ילד חורג שלא היה בשעת מותו של הנספה סמוך על שולחנו ושהיה מוחזק על ידי קרובו מלידה שלא היה בן-זוגו של הנספה (להלן – יתום);

(תיקון מס' 2)
תשי"ח-1958
(תיקון מס' 9)
תשל"ג-1973

(ג) הורו של הנספה, ובכלל זה הורה חורג והורה מאמץ (להלן – שכול), אולם אם היה לנספה הורה מלידה והורה חורג או מאמץ, שניהם בני מין אחד, לא יראו כשכול אלא אותו הורה שקצין התגמולים יחליט עליו לאחר ששוכנע שמחסורו של הנספה היה לאחרונה על אותו הורה או שמחסורו של אותו הורה היה על הנספה סמוך לפטירתו; לענין פסקה זו תהיה העובדה שאדם אמן את הנספה בהיותו קטין חמש שנים לפחות שלא על מנת לקבל פרס – ראייה לאימוץ הנספה על ידי אותו אדם; הורה קצין התגמולים כן, רשאי הוא להורות שישולם תגמול גם להורה האחר אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות הענין;

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952
(תיקון מס' 2)
תשי"ח-1958
(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

(ד) אחיו או אחותו של הנספה, יתומים מאב ומאם, שטרם מלאו להם שמונה-עשרה שנה ואין להם אח או אחות העומדים ברשות עצמם, ואשר –

(1) נתיתמו לפני מותו של הנספה, ומחסורם היה על הנספה סמוך לפני מותו, ואין להם הכנסה כדי מחיתם; או

(2) נתיתמו לאחר מותו של הנספה, ואין להם הכנסה כדי מחיתם (להלן – "אח");

"זכאי" פירושו – מי שזכאי לתגמולים לפי חוק זה;

"מקבל" פירושו – מי שמקבל תגמולים לפי חוק זה;

"מענק" לרבות הענקה והענקה מיוחדת;

"השכר הקובע" – סך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדירוג המינהלי, בכפוף לאמור בסעיף 36א;

"היום הקובע", לגבי אלמנה שאין יתום סמוך על שולחנה – יום מות הנספה או היום שבו פסק היתום האחרון להיות סמוך על שולחנה, הכל לפי המאוחר.

1א. כל האמור בחוק זה לגבי אלמנה של נספה יחול לגבי אלמן של נספה, בתיאומים לפי הענין.

1ב. שר הבטחון רשאי בצו, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להעלות את שיעור השכר הקובע, את שיעור הדרגה הקובעת ואת שיעורי התגמולים המשתלמים על פי חוק זה.

2. לצורך חוק זה, חייל או חייל משוחרר שחלה במחלה בתקופת שירותו ומת כתוצאה מאותה מחלה לפני תום שבע שנים מיום שהחל בה, ויש יסוד להניח כי חלה באותה מחלה עקב שירותו, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו, אלא אם כן הוכח היפוכו של דבר; אולם הוראה זו לא תחול, אלא אם הוגשה בקשה לתגמול מחמת מותו לפני תום ששה חדשים מיום המוות.

2א. (א) רואים חבלה שגרמה למותו של חייל או של חייל משוחרר כחבלה שאירעה בתקופת שירותו עקב שירותו גם אם היא נגרמה בדרכו אל המחנה או ממנו, ובלבד ששהותו מחוץ למחנה היתה כדין ולא חלו בדרך הפסקות או סטיות של ממש שאין להן קשר עם השירות או עם הדרך אל המחנה או ממנו; לגבי חייל השוהה בחופשה רואים חבלה שגרמה למותו בתקופת שירותו עקב שירותו רק אם נגרמה בדרכו מן המחנה אל יעד חופשתו או בדרכו אל המחנה מיעד חופשתו;

(ב) לענין סעיף זה –

"מחנה" – המקום שבו שוהה החייל תוך שירותו הצבאי, ולגבי איש מילואים – לרבות מקום התייצבותו;

"חייל השוהה בחופשה" – חייל השוהה כדין מחוץ למחנה שלא במילוי תפקיד בשירות, ולרבות חייל משוחרר בדרכו חזרה מן השירות.

(ג) לענין סעיף זה, הטוען שהחייל שהה מחוץ למחנה שלא כדין – עליו הראיה.

2ב. לענין חוק זה, חייל שמת כתוצאה מחבלה, ממחלה או מהחמרת מחלה,

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

(תיקון מס' 4)
תשכ"ה-1965
(תיקון מס' 5)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

(תיקון מס' 4)
תשכ"ה-1965

תחולת החוק על
אלמן
(תיקון מס' 12)
תשל"ז-1977

סמכות להעלות
שיעורים
(תיקון מס' 14)
תשמ"א-1980

מחלות בשירות
בחזקת מחלה עקב
השירות

חבלה בדרך למחנה
או ממנו
(תיקון מס' 6)
תשכ"ח-1968

מוות בשירות בחזקת
מוות עקב השירות
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976

שאיננו בתקופת שירותו, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו זולת אם הוכח היפוכו של דבר.

3. (א) חייל שרשות צבאית מוסמכת העידה עליו, בתעודה בחתימת ידה, שנעלם ביום פלוני עקב שירותו ומאז לא נודעו עקבותיו, רואים אותו, לצורך חוק זה, כאילו מת באותו יום עקב שירותו.

דין נעדרים

(ב) "רשות צבאית מוסמכת", פירושו, בסעיף זה – קצין בצבא-הגנה לישראל ששר הבטחון מינה אותו להיות רשות צבאית מוסמכת לצורך סעיף זה.

4. (א) שר הבטחון ימנה קצין תגמולים או קציני תגמולים לצורך חוק זה.

קציני תגמולים

(ב) הודעה על מינוי קצין תגמולים ועל כתבתו תפורסם ברשומות.

5. (א) שר המשפטים ימנה ועדת ערעור או ועדות ערעור לצורך חוק זה.

ועדת ערעור

(ב) ועדת ערעור תהיה של שלושה חברים, כיושב ראש הועדה ימונה שופט בית משפט מחוזי או שופט שלום. לפחות אחד מחברי הועדה האחרים יהיה רופא מוסמך.

(ג) הודעה על מינוי ועדת ערעור ועל כתבתה תפורסם ברשומות.

6. (א) לקצין תגמולים ולועדת ערעור נתונות סמכויות כסמכויותיה של ועדת חקירה, שנתמנתה לפי פקודת ועדות החקירה ושהוענקו לה כל הסמכויות שאפשר להעניק לוועדת חקירה כזאת לפי סעיף 5 לפקודה האמורה.

סמכויות עזר

(ב) קציני התגמולים וועדות ערעור לא יהיו קשורים בדקדוקי דיון ובדיני ראייה, אלא יפעלו בדרך שתיראה להם כמועילה ביותר לבירור השאלות העומדות לדיון.

פרק שני: שיעורי תגמולים

7. לאלמנה של נספה שאין יתום סמוך על שולחנה, ישולמו תגמולים חודשיים בשיעור של 98% מהתגמולים החודשיים המשולמים לפי סעיף 8(ד).

תגמולים לאלמנה בלי ילדים (תיקון מס' 19) תשנ"ו-1996 צו תשס"ב-2001

8. (א) בסעיף זה, "הדרגה הקובעת" – סך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדירוג המינהלי ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה.

תגמולים לאלמנה עם יתומים (תיקון מס' 11) תשל"ו-1976 (תיקון מס' 13) תש"ם-1980 (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994

(ב) אלמנה של נספה שהניח אחריו יתום אחד הסמוך על שולחנה – ישולם לה תגמול חדשי בשיעור 203.7% מהדרגה הקובעת.

(תיקון מס' 13) תש"ם-1980 (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994 צו תשס"ג-2002

(ג) אלמנה של נספה שהניח אחריו שני יתומים או יותר הסמוכים על שולחנה, ישולם לה, בנוסף לתגמול החדשי לפי סעיף קטן (ב), 11% מהתגמול האמור בעד כל יתום שלאחר הראשון.

(ד) לאלמנה של נספה שאינה זכאית עוד לתגמול לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) או לאלמנה של נספה כל עוד אינה זכאית לתגמול לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) מחמת האמור בסעיף 9(ג), וכן לאלמנה של נספה שביום הקובע מלאו לילדיה שהם יתומי הנספה 21 שנים, ישולמו תגמולים חדשיים בשיעור האמור בסעיף קטן (ב) בהפחתת סכום השווה להפרש בין התגמול המשתלם לפי סעיף קטן (ג) בעד שני יתומים והתגמול המשתלם לפי סעיף קטן (ב).

(תיקון מס' 13) תש"ם-1980 (תיקון מס' 16) תשמ"ז-1987

8א. אלמנה הזקוקה מחמת זקנתה או מצב בריאותה לטיפול אישי בידי הזולת, או להשגחתו של מוסד לרבות בית אבות, או לרכישת מכשירי עזר רפואיים – רשאי קצין התגמולים להורות כי ישולם לה, בנוסף לתגמול המשתלם לה על פי חוק זה, תגמול בשיעור שיקבע בהתחשב בהכנסותיה הנוספות ובצרכיה המיוחדים.

תגמולים לאלמנה
במצב מיוחד
(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

8ב. לאלמנה וליתום שגילו אינו עולה על 18 שנים, ישולם, בנוסף לתגמול החדשי, סכום חדשי למימון צרכיהם המיוחדים, כפי שייקבע בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

סכום חדשי למימון
צרכים מיוחדים
(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

8ג. לאלמנה של נספה תשולם, בנוסף לתגמול החדשי שהיא זכאית לו, תוספת של 10% בהגיעה לגיל 60.

תוספת לאלמנה של
נספה
(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

9. (א) בעד יתום של נספה שאין סעיפים 8, 13, 13א, 13ב או 30 חלים לגביו, וכן בעד אח של הנספה - ישולם תגמול חדשי לפי סעיף 13(1) או (2), כאילו היה יתום הסמוך על שולחנה של אלמנת הנספה שנישאה לאחר, הכל לפי הענין.

תגמולים בעד יתומים
ואחים
(תיקון מס' 2)
תש"ח-1958
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

(ב) היה אח או יתום זקוק מטעמים רפואיים או חינוכיים לטיפול או השגחה מיוחדים במוסד או אצל יחיד, רשאי קצין התגמולים להורות כי ישלמו בעדו, במקום התגמול האמור בסעיף קטן (א), תגמול כשיעור הוצאות הטיפול במוסד או אצל היחיד, והוצאות לרכישת מכשירי עזר רפואיים.

(תיקון מס' 1)
תש"ב-1952
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971

(ג) יתום הסמוך על שולחן אלמנת הנספה, ובהסכמת קצין התגמולים הוא נמצא תקופה מסויימת מחוץ לבית הורהו, במוסד או אצל יחיד המספקים לו לינה וכלכלה, ישולם בעדו למשך אותה תקופה תגמול לפי סעיף קטן (א) ובמשך אותה תקופה לא יבוא היתום במנין לענין תשלום תגמולים לפי הסעיפים 8, 13, 13א, 13ב או 30.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 12)
תשל"ז-1977

(ד) תגמול לפי סעיף זה ישולם לנציגו של היתום או של האח, או למוסד או ליחיד המספקים ליתום או לאח כלכלה ולינה או טיפול או השגחה מיוחדים, או חלק לזה וחלק לזה, הכל כפי שיוורה קצין התגמולים.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

(ה) בסעיף זה, "נציג" של יתום או של אח – הורו או אפוטרופסו שנתמנה כדיון, ובאין כאלה – מי שקצין תגמולים ימנה לענין זה כנציג ליתום או לאח.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

9א. (בוטל).

(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

10. (א) (1) בסעיף זה –

תגמולים לשכולים
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 23)
תשס"א-2001

"הכנסה" – "הכנסה חייבת" כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה, למעט "הכנסה" כהגדרתה באותו סעיף, ששר הביטחון, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, קבע כי לא תיחשב הכנסה לענין סעיף זה, ובתוספת "הכנסה" כאמור ששר הביטחון קבע, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת כי תיחשב הכנסה לענין סעיף זה;

"הכנסת יסוד" – הכנסה חודשית בסכום של 3,000 שקלים חדשים; "תגמול חודשי בסיסי" – תגמול חודשי בשיעור של 19% מהתגמול החודשי המרבי;

"תגמול חודשי מרבי" – תגמול חודשי בשיעור של 80.6% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שנה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו

היא 19 של הדירוג המינהלי.

(2) לשכול ישולם תגמול חודשי שייקבע בהתאם להוראות חוק זה ובהתאם להכנסותיו:

(א) תגמול חודשי מרבי ישולם לשכול שהכנסתו אינה עולה על הכנסת יסוד;

(ב) תגמול חודשי מרבי שהופחת ממנו סכום השווה ל-37% מיתרת הכנסתו של שכול ישולם לשכול, שהכנסתו עולה על הכנסת יסוד, אם הסכום שיש להפחיתו כאמור אינו עולה על 81% מהתגמול החודשי המרבי; לענין פסקת משנה זו, "יתרת הכנסתו של השכול" – ההכנסה של השכול בניכוי סכום הכנסת יסוד;

(ג) תגמול חודשי בסיסי ישולם –

(1) לשכול שהכנסתו עולה על הכנסת יסוד, אם הסכום שיש להפחיתו כאמור בפסקת משנה (ב) עולה על 81% מהתגמול החודשי המרבי;

(2) לשכול שלא דיווח על הכנסתו לפי הוראות סעיף 22.

(1א) על אף הוראות סעיף קטן (א), בשנה הראשונה שלאחר מותו של הנספה ישולמו לשכול תשלומים אלה:

(תיקון מס' 23)
תשס"א-2001

(1) תגמול חודשי בסיסי;

(2) מענק בגובה שתיים עשרה פעמים ההפרש שבין תגמול חודשי מרבי לתגמול חודשי בסיסי שישולם בשני שיעורים שווים; המחצית האחת תשולם עם התשלום הראשון של התגמול החודשי הבסיסי והמחצית השניה לאחר שישה חודשים.

(ב) שכול שאין לו בן זוג שכול וכן שכול שלזכות בן זוגו משתלם תגמול לפי סעיף 11(א) – ישולם לו תגמול בשיעור 80% מהתגמול המשתלם לשני הורים שכולים לפי סעיף קטן (א).

(תיקון מס' 13)
תשס"ב-1980

(ג) שכול הנשוי לבן-זוגו שאינו שכול – ישולם לו תגמול בשיעור המשתלם לשני הורים שכולים לפי סעיף קטן (א), כל עוד הוא נשוי.

(ד) שכול הנשוי לבן-זוגו הזכאי לתגמול לפי חוק זה בזכות נספה אחר – ישולם לכל אחד מהם תגמול שהיה משתלם לו לולא נישא.

(ה) שוכנע קצין התגמולים שחל פירוד בחיי הנישואין של זוג הורים שכולים, רשאי הוא להורות שישולם לכל אחד מבני הזוג, כל עוד הם חיים בנפרד, תגמול כאילו הופקעו הנישואין.

(ו) שכול ששכל יותר מילד אחד ישולם לו תגמול בשיעור של 200% מהתגמול שהיה משתלם לו בזכות נספה אחד.

(תיקון מס' 23)
תשס"א-2001

(ז) שכול שנפטר והניח אחריו בן-זוג שאינו שכול, שהיה נשוי לשכול במשך שלוש השנים שלפני יום פטירתו יהיה בן הזוג כאמור – כל עוד לא נישא לאחר וכל עוד הכנסתו קטנה מהתגמול המשולם לשכול לפי סעיף קטן (א) – זכאי לתגמול בשיעור ההפרש שבין הכנסתו לבין התגמול לפי סעיף קטן (ב); לענין זה, "הכנסתו" – הכנסתו מכל מקור שהוא לרבות קיצבת זיקנה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, ולרבות תשלומים תקופתיים המתקבלים כפיצוי על נזקי בריאות שנגרמו מחמת רדיפות הנאצים.

(תיקון מס' 13)
תשס"ב-1980
(תיקון מס' 16)
תשמ"ז-1987

(ח) נפטר שכול, ישולם לבן זוגו, במשך שלושה חודשים, החל בחודש שלאחר החודש שבו אירעה הפטירה, בנוסף לתגמול המשתלם לו, התגמול

(תיקון מס' 19)
תשנ"ו-1996

ששולם לנפטר ערב פטירתו.

(ט) העלה שר הביטחון את שיעור התגמול החודשי המרבי לפי סעיף 1ב, יעדכן, באותו המועד ובאותו השיעור, את סכום הכנסת יסוד.

(תיקון מס' 23)
תשס"א-2000

10א. שכול שעל שולחנו סמוכים אח או אחות של הנספה שטרם מלאו להם 22 שנים, תשולם תוספת לתגמולו לפי סעיף 10, בשיעורים אלה:

תוספת להורים שכולים בעד אחי הנספה
(תיקון מס' 19)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 20)
תשנ"ט-1999

(1) היו סמוכים על שולחנו אח אחד או אחות אחת – 20% מהתגמול המשתלם לפי סעיף 10(א) לזוג הורים שכולים;

(2) היו סמוכים על שולחנו יותר מאח אחד או אחות אחת של הנספה – התוספת המשתלמת לפי פסקה (1) והתוספת של 11% מהתגמול האמור באותה פסקה עבור כל אח או אחות נוספים.

10ב. (בוטל).

(תיקון מס' 23)
תשס"א-2001

10ג. לשכול ישולם, נוסף על התגמול החודשי, תשלום חודשי למימון צרכים מיוחדים כפי שיקבע שר הביטחון באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

תשלום חודשי לצרכים מיוחדים
(תיקון מס' 26)
תשס"ד-2004

11. (א) שכול הזקוק מחמת זקנתו או מצב בריאותו לטיפול אישי בידי הזולת, או להשגחתו של מוסד לרבות בית אבות, או לרכישת מכשירי עזר רפואיים – רשאי קצין התגמולים להורות כי ישולם לו, בנוסף לתגמול המשתלם לו על פי חוק זה, תגמול בשיעור שיקבע בהתחשב בהכנסותיו הנוספות ובצרכיו המיוחדים.

תגמול לשכול במצב מיוחד
(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

(ב) שכול הזקוק מחמת זקנתו או מצב בריאותו להשגחתו של מוסד לרבות בית אבות, ישולם לבן זוגו שאיננו שכול רק מחצית סכום התגמול המשתלם לזוג הורים שכולים.

12. (א) הניח אחריו הנספה סב או סבה שמחסורם היה עליו סמוך לפני מותו, רשאי קצין תגמולים להורות שישולם לכל אחד מהם תגמול בשיעור של 15% מסכום התגמול לפי סעיף 10(א), אולם אם לא הניח אחריו הנספה הורה שכול, יהיה דין אותו סב או סבה כדין שכול, ולצורך חישוב תגמוליהם רואים את נכדיהם וניניהם העומדים ברשות עצמם, כאילו היו ילדיהם.

תגמולים להורים זקנים
(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952
(תיקון מס' 2)
תשי"ח-1958
(תיקון מס' 9)
תשל"ג-1973

(ב) (בוטל).

12א. (א) אלמנה של נספה שנישאה – בטלה מיום נישואיה זכותה לתגמולים לפי חוק זה, פרט לזכות לפי סעיף 13; אולם רשאי קצין התגמולים להעניק לאלמנה כאמור, אם הגישה על כך בקשה עד תום ששה חדשים מיום נישואיה, מענק שלא יעלה על סכום שהוא –

מענק לאלמנה שנישאה
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976

(1) פי ששים מהתגמול המשתלם לאלמנה לפי סעיף 7, כשיש או כשהיו יתומי הנספה סמוכים על שולחנה;

(תיקון מס' 19)
תשנ"ו-1996

(2) פי ששים מהתגמול המשתלם לאלמנה לפי סעיף 7, כשאינו ולא היה יתום של הנספה סמוך על שולחנה.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ו-1996

(ב) מחצית המענק לפי סעיף זה תשולם לאלמנה עם אישור בקשתה לכך, אך לא לפני הנישואין, והמחצית השניה תשולם לה כתום שנתיים לאחר הנישואין, ותחושב על בסיס סכום התגמול הנהוג בחודש האחרון של תקופת השנתיים.

(ג) (1) פקעו הנישואין השניים, על ידי גירושין מן הזוג – ישולמו לאלמנה, מיום פקיעת הנישואין אותם תגמולים שהיו משתלמים לה אותה שעה לולא נישאה, ולא תהיה חייבת להחזיר את מענק הנישואין ששולם לה;

(תיקון מס' 20)
תשנ"ט-1999

(2) פקעו הנישואין השניים כתוצאה ממות בן הזוג בטרם מלאו

לאלמנה 65 שנים, ישולמו לה, מיום פקיעת הנישואין, אותם תגמולים שהיו משתלמים לה אותה שעה לולא נישאה, ולא תהיה חייבת להחזיר את מענק הנישואין ששולם לה.

(ד) מענק נישואין לא ישולם לאלמנה אלא פעם אחת בלבד.

13. אלמנה של נספה שנישאה ויתומי הנספה סמוכים על שולחנה – ישולם לה בעד היתומים הסמוכים על שולחנה תגמול חדשי בשיעורים אלה:

(1) היה יתום אחד סמוך על שולחנה – 106.9% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדירוג המינהלי ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה;

(2) היו שני יתומים או יותר סמוכים על שולחנה – שיעור התגמול המשתלם לאלמנה לפי פסקה (1) בתוספת של 24% מהתגמול האמור בעד כל יתום שלאחר הראשון, ובלבד שלא יעלה התגמול על סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדירוג המינהלי ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן-משפחה.

13א. (א) הניח נספה אשה שנתגרש ממנה, יהיה דינה לענין קבלת תגמול לפי חוק זה, כדין אלמנה, כל עוד לא נישאה שנית ואם נתמלאו אלה:

(1) היא היתה במות הנספה בת 40 שנה או מעלה או היא אם ליתום של הנספה;

(2) הנספה היה חייב במותו במזונותיה של האשה על פי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך או על פי הסכם בכתב;

אולם היה סכום המזונות החדשי שהנספה היה חייב לשלם לגרושה כאמור קטן מחלקה האישי בתגמולים כמשמעותו בסעיף 30(ו), יוקטן התגמול החדשי בהפרש בין סכום המזונות החדשי ובין החלק האישי.

(ב) חל שינוי ניכר בשכר הקובע מאז נקבעה זכות הגרושה לתגמול, רשאי קצין התגמולים לשנות את שיעור התגמול לטובתה לפי חישובים ונימוקים שבית המשפט היה רשאי לעשות זאת לגבי מזונותיה, אילולא מות הנספה.

(ג) כל עוד אשה אינה זכאית לכל תגמול לפי הסעיפים הקטנים (א) או (ב) מחמת האמור בסעיף 9(ג), ישולמו לה התגמולים החדשיים שהיו משתלמים לה לפי אותם הסעיפים הקטנים כאילו הגיעה אותה שעה לגיל 40 שנה.

13ב. הניח נספה אשה שנתגרש ממנה והיא אינה זכאית לתגמול לפי סעיף 13א, אך יתומים של הנספה סמוכים על שולחנה, ישולם לאשה בעד היתומים האמורים תגמול חדשי כזה:

(1) היה יתום אחד סמוך על שולחנה – התגמול המגיע בעד היתום לפי סעיף 13(א);

(2) היו שני יתומים או יותר סמוכים על שולחנה – שיעור התגמול האמור בסעיף 13(ב).

13ג. נספה שאשתו עזבה אותו מרצונה ונקבע בפסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך כי אינה זכאית למזונות מהנספה – דינה לענין חוק זה כדין גרושה.

פרק שלישי: הענקות אחרות

14. היתה אלמנתו של נספה הרה ביום מותו, ישולמו לה –

תגמולים בעד יתומים כשהאלמנה נישאה (תיקון מס' 11) תשל"ו-1976

(תיקון מס' 13) תש"ס-1980 (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994 צו תשס"ג-2002

(תיקון מס' 13) תש"ס-1980 (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994

דין גרושה הזכאית למזונות (תיקון מס' 2) תשי"ח-1958

(תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

דין גרושה שיש אתה יתומים של הנספה (תיקון מס' 2) תשי"ח-1958

(תיקון מס' 4) תשכ"ה-1965

(תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963 (תיקון מס' 4) תשכ"ה-1965

אשה שעזבה את הנספה (תיקון מס' 2) תשי"ח-1958

תוספת לתקופת הריון והענקת מיוחדת בקשר ללידה (תיקון מס' 1) תשי"ב-1952

(1) מתחילת החודש השביעי להריגה עד תום ההריון – נוסף על תגמוליה תוספת חדשית של שלישי מאותם תגמולים;

(2) מענק מיוחד בשיעור של שלושה תגמולים המגיעים לאלמנה לפי סעיף 7(א), שישולם לה ככל האפשר בשני שיעורים, אחד בתקופת הריונה והשני סמוך ללידה.

14א. (א) לאלמנת נספה ישולם, בנוסף לתגמוליה, מענק למימון הוצאות מיוחדות כתוצאה מהתאלמותה, בסכום של 2,142 שקלים חדשים.

מענק מיוחד לאלמנה בעת התאלמותה (תיקון מס' 11) תשל"ו-1976 (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994

(ב) סכום כל מענק לפי סעיף זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994

14ב. לאלמנה של נספה ישולם אחת לשבע שנים, מתום השנה השביעית להתאלמותה, בנוסף לתגמוליה, מענק מיוחד בשיעור הקבוע בסעיף 14א.

מענק מיוחד (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994 (תיקון מס' 23) תשס"א-2001

15. (א) כל בן משפחה של נספה, המקבל תגמולים או שבעדו מקבלים תגמולים, יהיה מבוטח מפני מחלה.

ביטוח מפני מחלה

(ב) בן משפחה כאמור המבוטח מפני מחלה לפי תנאים שאושרו על ידי קצין תגמולים, ישתתף אוצר המדינה בהוצאות הביטוח בסכום שייקבע בתקנות.

(ג) בן משפחה שאיננו מבוטח כאמור, יבוטח מפני מחלה על ידי קצין תגמולים; וקצין התגמולים יהיה רשאי לנכות מהתגמול החדשי המגיע למבוטח, או בעדו, את ההפרש בין כל הוצאות הביטוח ובין הסכום שנקבע בתקנות כסכום השתתפותו של אוצר המדינה בהוצאות הביטוח.

(ד) (בוטל).

(תיקון מס' 13) תש"ס-1980

פרק רביעי: סייגים לזכות התגמול

16. נגרם מותו של הנספה על ידי התנהגות רעה חמורה של הנספה, לא יחולו על בני משפחתו הוראות חוק זה המקנות טובות הנאה כל שהן, אך אם יש בן-משפחה נצרך, רשאי קצין תגמולים להעניק לו מטובות ההנאה הניתנות לבני-משפחה לפי חוק זה, כפי שייראה בעיניו, ובלבד שלא יעלו על טובות הנאה שאותו בן-משפחה היה זכאי להן אילו לא הוראות סעיף זה.

התנהגות רעה חמורה (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

17. לא פרנס מקבל את בני משפחתו של נספה שהוא חייב במזונותיהם, או הנתונים להשגחתו – רשאי קצין תגמולים ליטול לידייו את התגמול, כולו או מקצתו, ולהשתמש בו לטובת אותם בני משפחה, או להורות שממונה מטעם קצין התגמולים יעשה זאת.

נטילת תגמול במקרים מסויימים

18. מקבל תגמול המרצה עונש מאסר – לא ישולם לו תגמול בתקופת מאסרו; אך קצין התגמולים רשאי להורות שהתגמול המגיע לו, כולו או מקצתו, ישולם למי שהמקבל חייב במזונותיו או למי שנתן להשגחתו.

מקבל תגמול המרצה עונש מאסר

19. חייל שרשות צבאית מוסמכת העידה עליו כאמור בסעיף 3, ונוכח קצין תגמולים, על יסוד ראיות שבידו, כי אותו חייל הוא בחיים – יופסקו התגמולים לבני משפחתו מיום שיחליט עליו קצין התגמולים.

הפסקת תגמול לבני משפחתו של נעדר

20. (א) (בוטל).

תגמול לאלמנה שהיא גם שכולה (תיקון מס' 23) תשס"א-2001

(ב) אלמנת נספה שהיא גם שכולה על פי חוק זה תהיה זכאית, בנוסף

(תיקון מס' 13) תש"ס-1980 (תיקון מס' 23) תשס"א-2001

לתגמוליה כאלמנה לפי חוק זה, לתגמול החדשי המשתלם לשכול בודד על פי סעיף 10(א).

20א. (א) הוכר בן משפחה של נספה כבן משפחה של אדם שנפטר מפגיעת איבה, יראו את האדם שנפטר מפגיעת האיבה כאילו היה חייל שנספה במערכה; בסעיף קטן זה, "פגיעת איבה" – כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970 (להלן – חוק נפגעי איבה).

תגמולים לבן משפחה לפי חוק זה ולפי חוק נפגעי איבה (תיקון מס' 7) תשמ"ב-1982

(ב) בן משפחה של נספה, שהאמור בסעיף 17א(ב) לחוק נפגעי איבה חל עליו ובחר בתגמול לפי אותו חוק, תשולם לו מחצית התגמול המשתלם לבודד לפי חוק זה, והתגמול לפי חוק נפגעי איבה לא ייחשב כהכנסה לענין חוק זה.

21. (א) מגיעים לפי חוק זה בשל מותו של נספה תשלומים לפי חוק זה לבן משפחתו או בעד בן משפחתו של הנספה, ואותו בן משפחה זכאי בשל מות הנספה הזה לפיצויים על פי חוק אחר, יחולו הוראות אלה:

תגמול חודשי ופיצויים לפי חוק אחר (תיקון מס' 13) תשמ"ם-1980

(1) מותר לנקוט בצעדים משפטיים, כדי לזכות בתשלומים לפי חוק זה וכן בפיצויים לפי החוק האחר, אך לא ייגבו תשלומים לפי חוק זה ופיצויים לפי החוק האחר כאחד;

(תיקון מס' 13) תשמ"ם-1980

(2) שולמו לבן-משפחה או בעדו תשלומים לפי חוק זה, זכאית המדינה להיות מפוצה בעד תשלומים אלה, או בעד כל תשלום אחר שהיא עלולה לחוב בו מכוח חוק זה מידי האדם שעליו מוטלת החובה לשלם לאותו בן-משפחה פיצויים לפי החוק האחר, עד לסכום אותם הפיצויים, או עד לסכום העולה בחלקו של אותו אדם כשהאחריות לפיצויים משותפת לו ולאחראים אחרים, הכל לפי הענין;

(תיקון מס' 3) תשמ"ג-1963 (תיקון מס' 13) תשמ"ם-1980

(3) בן-המשפחה חייב לנקוט כל פעולה סבירה שביקש קצין תגמולים כדי לסייע לאוצר המדינה במימוש זכותו לפי סעיף זה ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויות אוצר המדינה לפי סעיף זה או למנוע את מימושו;

(תיקון מס' 3) תשמ"ג-1963 (תיקון מס' 13) תשמ"ם-1980

(4) כל עוד לא גבתה המדינה בכל דרך שהיא, את המגיע לה לפי פסקה (2), רשאי בן-המשפחה, בהסכמת קצין תגמולים, להחזיר לה כל מענק ותשלומים לפי חוק זה, וכן את הסכום שיקבע קצין תגמולים תמורת כל יתר טובות הנאה שקיבל מכוח חוק זה, בשל מות הנספה, ומשהוחזרו הסכומים האמורים תפקע זכותה של המדינה לתבוע לפי פסקה (2), ובן-המשפחה יהא זכאי לתבוע לפי החוק האחר;

(תיקון מס' 3) תשמ"ג-1963 (תיקון מס' 13) תשמ"ם-1980

(5) הגיעה המדינה לידי הסכם בכתב בדבר הפיצויים עם האדם החייב בהם לפי החוק האחר ונקבע בהסכם שיעור הפיצויים ותנאי תשלומם, לא יהא בן-המשפחה זכאי לשיעור ולתנאים שונים מאלה שנקבעו בהסכם, אפילו אם עדיין לא נגבו הפיצויים על ידי המדינה;

(תיקון מס' 3) תשמ"ג-1963

(6) שולמו לבן-המשפחה או בעדו פיצויים לפי החוק האחר, לא יחולו עליו שאר הסעיפים של חוק זה.

(תיקון מס' 3) תשמ"ג-1963 (תיקון מס' 13) תשמ"ם-1980

ואולם –

(א) בן משפחה שהוא נצרך רשאי להגיש בקשה לקצין התגמולים כי ישולמו לו תגמולים על פי חוק זה אף אם גבה פיצויים על פי חוק אחר;

(ב) קצין התגמולים רשאי, לפי שיקול דעתו המוחלט, לאחר ששוכנע כי נסיבות הענין מצדיקות זאת, להחליט כי ישולמו לבן

המשפחה כאמור או בעדו תגמולים לפי חוק זה מהתאריך הקבוע בהחלטה, ובלבד שמועד תשלום התגמולים לא יקדם ליום הגשת הבקשה;

(ג) בהחלטתו רשאי קצין התגמולים לקבוע כי התגמולים ישולמו בתנאי שכן המשפחה יחזיר למדינה, במועדים ובשיעורים הקבועים בהחלטה, את הפיצויים שנגבו לפי החוק האחר, בשלמותם או בחלקם, וכי יתווספו לסכום הפיצויים ריבית או הפרשי הצמדה, הכל לפי שיקול דעתו;

(7) בן משפחה כאמור בסעיף קטן זה שעבר על איסור לפי סעיף קטן זה או לא עשה את המוטל עליו לפיו, רשאי קצין התגמולים לשלול ממנו כל זכות שלפי סעיף קטן זה, כולה או מקצתה.

(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

(ב) בסעיף זה –

"תשלומים לפי חוק זה" – תגמולים, הענקות, תשלומים או כל טובת הנאה, המשתלמים או הניתנים לזכאים לפי חוק זה ולפי הוראות המינהל של אגף השיקום;

(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

"פיצויים לפי חוק אחר" – פיצויים על נזקים אזרחיים או פיצויים לפי פקודת הפיצויים לעובדים, 1947.

21א. בן משפחה שבידו הברירה לפי סעיף 145 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 (בחוק זה – חוק הביטוח הלאומי), יחולו עליו הוראות אלה:

זכויות לפי חוק זה ולפי חוק הביטוח הלאומי, תש"ד-1953 (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963 (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1994

(1) בחר בזכויות לפי חוק הביטוח הלאומי, לא יחולו עליו הוראות חוק זה;

(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

(2) בחר בזכויות לפי חוק זה – רשאי אוצר המדינה לתבוע מהמוסד לביטוח לאומי פיצוי על כל הוצאה שהוציא או שהוא עתיד להוציא מכוח חוק זה, עד לסכום המהוון של הגימלאות שהמוסד לביטוח לאומי היה חייב בהן, אילו בחר בן המשפחה בזכויות לפי חוק הביטוח הלאומי, ולענין ההיוון יחולו ההוראות שנקבעו לפי סעיף 155 לחוק הביטוח הלאומי;

(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

(3) פיצה המוסד לביטוח לאומי את המדינה כאמור בפסקה (2), והמקרה משמש עילה לחייב צד שלישי בתשלום פיצויים לבן-המשפחה, לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, רשאי המוסד לתבוע מן הצד השלישי פיצוי לפי סימן ד' לפרק ז' לחוק הביטוח הלאומי, על הסכומים ששילם למדינה, או שהוא עתיד לשלם כאילו היה חייב לשלם סכומים אלה לבן-המשפחה, והוראות סימן ד' לפרק ז' האמור יחולו על בן-המשפחה, בשינויים המחוייבים לפי הענין, כאילו היה זכאי לגימלה לפי חוק הביטוח הלאומי;

(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

(4) פסקה (3) תחול גם על חיובים של המוסד לביטוח לאומי לפי סעיף 9 לחוק המשטרה (נכים ונספים), תשט"ו-1955, ולפי סעיף 14 לחוק שירות בתי-סוהר (נכים ונספים), תש"ך-1960;

(5) הבוחר בזכויות לפי חוק זה חייב לנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע לאוצר המדינה במימוש זכותו של אוצר המדינה לפי פסקה (2).

21. בן משפחה שבידו הברירה לפי סעיף 27 לחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955, והוא בחר בזכויות לפי חוק זה, רשאי בהסכמת קצין תגמולים, לבטל בחירתו ולתבוע את זכויותיו לפי חוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955, אם החזיר למדינה כל מענק ותגמולים לפי חוק זה וכן את הסכום שיקבע קצין תגמולים תמורת כל יתר טובות הנאה שקיבל מכוח חוק זה.

זכויות לפי חוק זה ולפי חוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955 (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

22. (א) שכול ידווח לקצין תגמולים על הכנסתו, בתוך שנה ממועד מותו של הנספה, כפי שיקבע שר הביטחון.

תגמולים לשכול – הוראות שונות (תיקון מס' 23) תשס"א-2001

(ב) (1) קצין תגמולים יורה, לפי בקשת שכול, על בדיקה של הכנסתו לשם קביעה חוזרת של תגמוליו לפי הוראות סעיף 10;

(2) בנסיבות מיוחדות, ואם היה לקצין תגמולים יסוד סביר להניח כי חל שינוי בהכנסתו של שכול, רשאי הוא להורות על בדיקה של הכנסתו של השכול לשם קביעה חוזרת של תגמוליו לפי הוראות סעיף 10.

(ג) העלה שר הביטחון את סכום הכנסת יסוד לפי סעיף 10(ט), יעדכן קצין תגמולים את סכום ההכנסה שדיווח עליה שכול, לפי סעיף זה, באותו המועד ובאותו השיעור.

(ד) שכול הגר יחד עם בן זוגו – יחושבו תגמוליהם והכנסותיהם כאחד.

(ה) בסעיף זה, "הכנסה" – כהגדרתה בסעיף 10(א).

פרק חמישי: סדרי התביעה

23. (א) התובע תגמול, הענקה מיוחדת או זכות אחרת לפי חוק זה, יגיש בקשה לקצין תגמולים.

בקשות (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

(ב) קצין תגמולים ידון ויפסוק בכל בקשה בהקדם ככל האפשר ויודיע את החלטתו בדואר רשום לתובע; ואם החליט שאין התובע זכאי לתגמול, להענקה או לזכות האחרת, יציין בהחלטה את הנימוקים להחלטתו.

24. קצין תגמולים שלא פסק בענין הבקשה לתגמול תוך שלושים יום מיום הגשתה, רשאי להורות מדי חודש בחדשו, עד שיפסוק בבקשה, כי יינתן מאוצר המדינה לתובע מילווה בסכום שלא יעלה על התגמול הנתבע בבקשה.

מילווה לתובע עד למתן החלטה

25. (א) תובע הרואה עצמו נפגע על ידי כל החלטה שהיא של קצין תגמולים, רשאי לערער עליה לפני ועדת ערעור תוך שלושים יום מיום שבו הגיעה אליו ההודעה על החלטת קצין התגמולים, אולם רשאית הוועדה להאריך לו את מועד הערעור תקופה נוספת שלא תעלה על שלושים יום.

ערעור (תיקון מס' 1) תשי"ב-1952

(ב) הערעור יוגש לוועדת הערעור בכתב בארבעה עותקים, הועדה תשלח עותק אחד לקצין התגמולים שעל החלטתו מערערים.

(תיקון מס' 6) תשכ"ח-1968

(ג) ועדת הערעור רשאית לאשר את החלטת קצין התגמולים או לשנותה.

(ד) תובע שהגיש ערעור לוועדת ערעור רשאי לבוא לפניו, הוא או בא-כוחו, ולטעון את טענותיו.

(ה) (בוטל).

(תיקון מס' 21) תשנ"ט-1999

(ו) ועדת ערעור תתן נימוקים להחלטתה.

(ז) יושב ראש ועדת הערעור ישלח בדואר רשום העתק החלטת הועדה לתובע ולקצין התגמולים.

(ח) (1) התובע וקצין התגמולים רשאים לערער על החלטת ועדת ערעורים לפני בית המשפט המחוזי, בנקודה משפטית בלבד;

(תיקון מס' 13) תש"ס-1980

(2) בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשלושה והוא רשאי לאשר את החלטת הועדה, לבטלה, לשנותה או להחזירה לועדה;

(3) פסק דינו של בית המשפט המחוזי ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט העליון.

(ט) שר המשפטים יקבע בתקנות את המועד להגשת ערעור לפי סעיף קטן (ח), את אופן הגשתו ואת סדרי הדין בו.

(תיקון מס' 2)
תש"ח-1958
(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

25א. (א) קצין תגמולים רשאי לתת החלטה חדשה בכל בקשה, אף אם ניתנה כבר החלטה סופית לפי סעיף 25, אם הוכח, כי ההחלטה הושגה על ידי מעשה או חדלה, המהווים עבירה פלילית, או אם נתגלה על סמך ראיות חדשות שלא היו בפני ההחלטה הקודמת, כי אותה החלטה בטעות יסודה.

החלטות חדשות
(תיקון מס' 1)
תש"ב-1952
(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971

(ב) ניתנה החלטה חדשה המזכה בן-משפחה בתשלום תגמולים או בתגמולים מוגדלים, ישולמו התגמולים או התגמולים המוגדלים החל מהמועד של הגשת הראיות החדשות שעל פיהן ניתנה ההחלטה החדשה, אולם רשאי קצין התגמולים להורות שישולמו ממועד מוקדם יותר ובלבד שלא יקדם משנה אחת להגשת הראיות החדשות.

(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971

25ב. (א) ביטל או שינה קצין תגמולים החלטה מכוח סעיף 25א, רשאי הוא, בהחלטת הביטול או השינוי, לחייב בן-משפחה בהחזרת כל סכום המגיע ממנו עקב אותה החלטה.

החזרת הכספים
ששולמו שלא כדין
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

(ב) לא ערער בן-המשפחה על החיוב האמור או ערער וערעורו נדחה – יהא דינו של החיוב, לענין הוצאה לפועל, כפסק דין סופי של בית משפט.

25ג. היה לקצין תגמולים יסוד סביר להניח שיש מקום לבטל או לשנות החלטה מכוח סעיף 25א ולחייב בן-משפחה בהחזרת כספים ששולמו לו, רשאי הוא לעכב את תשלום התגמולים לבן-המשפחה, כולם או מקצתם, לתקופה שלא תעלה על שלושה חדשים.

עיכוב זמני של
תגמולים
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

26. (א) הזכות להגיש בקשה כאמור בסעיף 23 מתיישנת כתום שנה מהיום הקובע – לגבי תביעת תגמול לפי סעיף 7, וכתום ששה חדשים מיום הלידה – לגבי תביעת הענקה מיוחדת לפי סעיף 14.

התיישנות תביעות
(תיקון מס' 4)
תשכ"ה-1965
(תיקון מס' 19)
תשנ"ו-1996

(ב) הוציאה רשות צבאית מוסמכת תעודה לפי סעיף 3 לגבי חייל פלוני, רואים, לענין חישוב ההתיישנות לפי סעיף זה, את יום הוצאת התעודה כיום מותו של אותו חייל, על אף האמור בתעודה, כל עוד לא הוכח כי מת ביום מאוחר יותר. (ג) (בוטל).

(תיקון מס' 2)
תש"ח-1958

(תיקון מס' 2)
תש"ח-1958

פרק ששי: סדרי תשלום

27. תגמולים והענקה מיוחדת לפי חוק זה ישולמו מאוצר המדינה.

התשלום מאוצר
המדינה

28. (א) הגיש זכאי את בקשתו לתגמולים תוך שנה מיום היותו לזכאי, ישולמו לו התגמולים מיום היותו לזכאי; הגיש בקשה כעבור שנה כאמור, ישולם לו התגמול מיום הגשת הבקשה.

מאיתתי משלמים
תגמולים
(תיקון מס' 2)
תש"ח-1958

(ב) הוציאה רשות צבאית מוסמכת תעודה לפי סעיף 3 לגבי חייל פלוני, רואים לענין חישוב השנה לפי סעיף זה, את יום הוצאת התעודה כיום מותו של אותו חייל, על אף האמור בתעודה, כל עוד לא הוכח כי מת ביום מאוחר יותר.

(ג) חל במצבו של בן משפחה של נספה שינוי המזכה בהגדלת תגמוליו, יודיע על כך לקצין התגמולים בתוך חמש שנים מיום השינוי ויהיה זכאי להגדלת

(תיקון מס' 22)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 25)
תשס"ד-2004

תגמוליו, מהמועד שבו חל השינוי במצבו; הודיע לאחר חמש שנים מיום השינוי, יהיה זכאי להגדלת תגמוליו רק מתאריך מסירת ההודעה.

(ד) קצין התגמולים רשאי לדרוש מבן משפחה של נספה להגיש לו אחת לשנה הצהרה על הרכב משפחתו ופרטים אחרים העשויים להשפיע על שיעור התגמולים שהוא זכאי להם לפי חוק זה; הוראה זו אינה באה לגרוע מסעיף 22(ה), כי אם להוסיף עליו.

(תיקון מס' 6)
תשכ"ח-1968

(ה) לא נענה בן המשפחה לדרישה לפי סעיף קטן (ד) תוך ששים יום מיום מסירתה, רשאי קצין התגמולים להורות כי עד למסירת ההצהרה על פרט פלוני ישולמו לבן המשפחה תגמולים מחושבים כאילו אותו פרט אינו משפיע על שיעור תגמוליו.

(תיקון מס' 6)
תשכ"ח-1968

29. קצין התגמולים רשאי להמשיך ולשלם לאלמנה תגמול בעד ילדה שהוא יתום של נספה אף אם מלאו לו 21 שנים, אם במלאת לו 21 שנים הוא משרת שירות חובה בצבא-הגנה לישראל על פי חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב], וכל עוד הוא ממשיך בשירות כאמור.

תגמול בעד יתום המשרת שירות חובה בצבא"ל
(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

29א. (א) ילדו של נספה, אף אם מלאו לו 21 שנה ביום מות הנספה והוא נכנס לברית הנישואין לפני שמלאו לו 30 שנה, רשאי קצין התגמולים לשלם לו מענק נישואין 101,154 שקלים חדשים; שר הבטחון, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת רשאי בצו להעלות את הסכום האמור.

מענק נישואין לילדו של נספה
(תיקון מס' 4)
תשכ"ה-1965
(תיקון מס' 6)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971
(תיקון מס' 9)
תשל"ג-1973
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994
תק' תשס"ג-2002

(ב) קצין התגמולים רשאי לשלם לילדו של נספה חלק מסכום המענק למטרת מגוריו, אף אם טרם נכנס לברית הנישואין, כפי שנקבע בתקנות. הגיע ילדו של נספה לגיל 30 וטרם נכנס לברית הנישואין, רשאי קצין התגמולים לשלם לו את סכום המענק כאמור בסעיף קטן (א).

(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 16)
תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1994

29ב. (בוטל).

(תיקון מס' 9)
תשל"ג-1973

29ג. ליתום של נספה שהגיע לגיל 13, בילד, או לגיל 12, בילדה, ישלם קצין התגמולים מענק של 7,000 שקלים חדשים. שר הבטחון, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת רשאי בצו להעלות את הסכום האמור.

מענק ליתום שהגיע למצוות
(תיקון מס' 6)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971
תק' תשס"א-2000

29ד. (א) הורה שכול או אלמנת נספה המקבלים תגמולים, יהיו זכאים פעם אחת בשנה לקצובת הבראה ונופש בעד שמונה ימים, בסכום הנהוג באותה שנה לגבי עובד המדינה.

קצובת הבראה ונופש
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 13)
תש"ס-1980

(ב) שכול ששכל יותר מילד אחד ואלמנת נספה שהיא גם שכולה על פי הוראות חוק זה, זכאים לקצובת הבראה ונופש בסכום כפול מהסכום המשולם לפי סעיף קטן (א).

(תיקון מס' 23)
תשס"א-2001

29ה. (א) ליתום משני הוריו, שלפחות אחד מהם נספה, שאינו זכאי לתגמול לפי הוראות חוק זה בשל כך בלבד שמלאו לו 21 שנים במועד שבו נספה הורה,

מענק ליתום משני הוריו
(תיקון מס' 27)
תשס"ד-2004

ישלם קצין התגמולים מענק כאמור בסעיף 10(א1)(2) ובלבד שבמועד שבו היה ליתום משני הוריו טרם מלאו לו 30 שנים.

(ב) המענק לפי סעיף קטן (א) ישולם לזכאי בשני שיעורים שווים; המחצית הראשונה תשולם בסמוך לאחר המועד שבו היה הזכאי ליתום משני הוריו, והמחצית השנייה תשולם שישה חודשים לאחר מכן.

30. (א) קצין תגמולים רשאי לבוא לכלל הסכם עם זכאי, פרט לזכאי שסעיף 9, 13, 13ב או 29 חלים לגביו, שבמקום חלקו האישי של הזכאי בתגמולים שיגיעו לו לאחר ההסכם, יקבל סך חד-פעמי או אמצעי שיקום אחרים.

שיקום במקום
תגמולים
(תיקון מס' 2)
תשי"ח-1958

(ב) קצין תגמולים לא יעשה הסכם, כאמור, אלא אם נתמלאו תנאים אלה:

(1) הסך החד פעמי או אמצעי השיקום האחרים יש בהם, לדעת קצין התגמולים, כדי ליצור מקור פרנסה קבוע למחית הזכאי ולמחית בני משפחתו של הנספה שהוא חייב במזונותיהם או הנתונים להשגחתו או כדי לבסס מקור פרנסה, כאמור;

(2) הסכום החד פעמי אינו עולה על סכום גדול פי ששים מחלקו האישי של הזכאי בתגמולים. אם הזכאי הוא שכול לא יעלה הסכום החד פעמי על סכום שהוא גדול פי ששים מ-85% מחלקו האישי בתגמולים.

(תיקון מס' 13)
תשי"ח-1980

(ג) זכאי שסעיף 9 או 13 אינו חל לגביו, אשר קיבל על פי הסכם, לפני שחוק זה נכנס לתקפו, במקום התגמולים שיהיה זכאי להם כבן משפחה של נספה, סכום חד-פעמי או אמצעי שיקום אחרים מהמדינה או על חשבונה, ונתקיים באותו סכום או באותם אמצעי שיקום התנאי האמור בסעיף קטן (ב)(1), רואים אותו הסכם כהסכם שנעשה על ידי קצין תגמולים עם זכאי על פי סעיף קטן (א), אף אם לא נתמלא בו התנאי האמור בסעיף קטן (ב)(2).

(ד) זכאי שבא לכלל הסכם כאמור לאחר שחוק זה נכנס לתקפו, לא ייפסק תשלום חלקו האישי בתגמולים, אלא כתום ששה חודשים מיום ההסכם. אולם זכאי שהוא שכול ימשיך ויקבל 15% מחלקו האישי בתגמולים ללא הגבלת זמן.

(תיקון מס' 13)
תשי"ח-1980

(ה) קיבלה אלמנה אמצעי שיקום מכוח סעיף קטן (א), ויתומי הנספה סמוכים על שולחנה, ישולם לה בעד היתומים, החל מיום הפסקת התשלום של חלקה האישי בתגמולים, תגמול חדשי כזה:

(תיקון מס' 2)
תשי"ח-1958

(1) היה יתום אחד סמוך על שולחנה – התגמול המגיע בעד יתום לפי סעיף 13(א1);

(תיקון מס' 4)
תשכ"ה-1965

(2) היו שני יתומים או יותר סמוכים על שולחנה – התגמול האמור בסעיף 13(ב).

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 4)
תשכ"ה-1965

(ו) לצורך סעיף זה חלקו האישי של זכאי בתגמולים הוא –

(1) לגבי אלמנה שיתומי הנספה סמוכים על שולחנה – שיעור התגמול המגיע לאלמנה על פי סעיף 7;

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952
(תיקון מס' 4)
תשכ"ה-1965
(תיקון מס' 11)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 13)
תשי"ח-1980
(תיקון מס' 19)
תשנ"ו-1996

(2) לגבי מקבל אחר – התגמול החדשי המגיע לו.

31. (א) זכות לתגמול אינה ניתנת להעברה, לערבות, לשיעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא, אלא אם כן נקבע בחוק זה אחרת.

הוראות שונות
(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952

(ב) תגמול ישולם מדי חודש בחדשו בסופו של כל חודש; אך תגמול המגיע

(תיקון מס' 2)
תשי"ח-1958

לזכאי בעד התקופה שלפני החלטת קצין תגמולים לפי סעיף 23 או שלפני החלטת ועדת ערעור או לפני פסק דין של בית המשפט העליון לפי סעיף 25 ישולם בסופו של החודש שבו ניתנה ההחלטה, בניכוי כל סכום של מילווה שניתן לאותו זכאי לפי סעיף 24.

(ג) זכאי אשר לאחר שנכנס חוק זה לתקפו קיבל מאוצר המדינה, מחמת מותו של נספה, בתורת תגמולים או בתורת תשלומים למחייתו הוא או למחיית בני משפחתו של הנספה סכומים למעלה מן התגמול המגיע לו, רשאי קצין תגמולים לעכב את תשלומו של כל תגמול שיגיע לו עד שהסכום שעוכב יהא שווה לסכומים ששולמו כאמור; ובלבד שבשום חודש לא יעוכב סכום העולה על שליש התגמול המגיע לו באותו חודש.

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952

(ד) זכאי שלא גבה תגמול או הענקה המגיעים לו לפי חוק זה, תוך שנתיים מיום תשלומם או מיום תחילת תקפו של חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון), תשי"ב-1952, הכל לפי התאריך המאוחר יותר – תפקע זכותו לקבלם, אלא אם הורה קצין תגמולים הוראה אחרת.

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

31א. (א) על אף הוראת סעיף 31(א), רשאי קצין התגמולים לנכות מן התגמול של זכאי דמי חבר, בסכום שנקבע לפי סעיף קטן (ד), לטובת ארגון שהוכרז על-ידי שר הבטחון כארגון יציג של זכאים על פי חוק זה.

ניכוי דמי חבר לארגון יציג
(תיקון מס' 3)
תשנ"ו-1996

(ב) קצין התגמולים לא ישתמש בסמכותו לנכות מן התגמול אלא לאחר שהודיע בכתב לזכאי על זכותו להגיש התנגדות בכתב לניכוי.

(ג) הודיע הזכאי לקצין התגמולים בכתב על התנגדותו לניכוי, יופסק הניכוי בתום חודש מקבלת ההודעה.

(ד) שר הבטחון, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יקבע את הסכום המרבי שמותר לנכות כל חודש מתגמוליו של זכאי לפי סעיף קטן (א).

32. (א) מקבל שניתן לו, בין לפני שנכנס חוק זה לתקפו ובין לאחר מכן, מילווה שיקום מאוצר המדינה או בערבות המדינה או מקרן שהמדינה ערבה להפסדיה, רשאי קצין תגמולים להורות שיעוכב מתגמולו החדשי חלק שאינו עולה על שליש ממנו, עד שהמילווה יסולק במלואו.

סילוק מלוות שיקום

(ב) "מילווה שיקום" פירושו בסעיף זה – מילווה שקצין תגמולים משוכנע בו שניתן למטרות שיקום, שיכון או דיור.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

(ג) פרעה המדינה ערבות שנתנה לבן-משפחה בתוקף תקנות לפי הפסקאות (1) עד (3) לסעיף 33(א), יהיה לענין סעיף זה דין הסכום שנפרע כדין מילווה שיקום.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

32א. נפטר בן-משפחה ובשעת מותו הגיעו לו תשלומים מכוח חוק זה, ישולמו הסכומים על אף האמור בדיני הירושה, לידי מי שבן-המשפחה הורה בכתב לקצין תגמולים; לא הורה – ישולמו לבן-זוגו ובאין בן-זוג – ליורשיו.

דין יתרות התגמולים המגיעים לבן משפחה שנפטר
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963

פרק שביעי: תקנות שיקום

33. (א) שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בענינים אלה:

תקנות בדבר שיקום

(1) הענקת תשלומים ומתן מילוות וערבויות לזכאים, לשם יצירת מקורות פרנסה או ביסוסם, ואופן סילוק המילוות האלה;

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952

(א1) תשלומים, מענקים, מילוות וערבויות ליתומי נספה שטרם מלאו להם 30 שנים וכן לאלמנת נספה לשם רכישת מקצוע או השכלה כללית או מקצועית;

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952
(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 9)
תשל"ג-1973

- (2) המצאת מקומות עסק לזכאים;
- (3) מתן מילוות וערביות לזכאים לצרכי דיור ושיכון ואופן סילוק המילוות האלה;
- (4) קביעת נוהל בכל ענין הנידון בתקנות;
- (5) מינוי קציני שיקום ורשויות אחרות לביצוע התקנות, קביעת סמכויותיהם, תחומי פעולתם וסדרי עבודתם;
- (6) שיטת ההיוון לצורך סעיף 21, של תשלומים לפי חוק זה כמוגדר בסעיף 21(ב).
- (תיקון מס' 13 תשי"ח-1980)
- (ב) שר הבטחון רשאי, בהסכמת שר העבודה להתקין תקנות בענינים אלה:
- (1) הטלת חובה על נותני עבודה, או על סוגים מסויימים של נותני עבודה, להעסיק זכאים בעבודות או בהתעסקויות שייקבעו בתקנות, במכסה או במספר שייקבעו בתקנות;
- (א1) ייחוד סוגי עבודות במפעלים או בהתעסקויות מסויימים לשכולים שאין להם הכנסה כדי מחיה ושמלאו להם 50 שנה;
- (2) כינון רשויות מוסמכות לטיפול בעניני העסקת זכאים וקביעת סמכויותיהן וסדרי עבודתן.
- (תיקון מס' 2 תשי"ח-1958)
- (ג) שר הבטחון רשאי, בהסכמת שר העבודה ולאחר התייעצות עם מרכז לשכות העבודה הכלליות, להתקין תקנות בדבר הסדרים לקבלת זכאים לעבודה.
- (ד) מי שנתקבל לעבודה מכוח תקנות על פי סעיף זה, לא יפוטר מעבודתו תוך שנה אחת מיום שנתקבל לעבודה אלא על יסוד נימוקים המתירים לפטר נכה מלחמה מכוח תקנות על פי סעיף 31 לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט-1949.
- (ה) כל מה שמותר לקבוע בתקנות לפי סעיף זה לגבי זכאים מותר גם לקבוע לגבי הורה ואלמנתו של נספה שאינם זכאים מחמת גילם או שיעור הכנסותיהם.
- (תיקון מס' 3 תשכ"ג-1963)
- 33א. (א) שר הבטחון, בהסכמת שר העבודה ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בדבר חובת נותן עבודה להמשיך ולהעסיק עובד שעבד אצלו בתכוף לפני הגיעו לגיל הפרישה מהעבודה והוא כשיר לעבודה בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות כאמור, במשך תקופה שלא תעלה על חמש שנים מיום הגיעו לגיל הפרישה ולא תעבור את יום הגיעו לגיל 70, הכל כפי שייקבע בתקנות ובתנאים שייקבעו.
- (ב) עובד הממשיך בעבודה מכוח סעיף זה לא יפוטר ולא יחוייב לפרוש מעבודתו במשך התקופה כאמור בסעיף קטן (א) אלא על-פי החלטה של ועדת תעסוקה כמשמעותה בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט-1949, שניתנה על יסוד נימוקים המתירים לפטר נכה מלחמה מכוח תקנות על-פי סעיף 31 לחוק האמור, בשינויים המחוייבים לפי הענין.
- (ג) עובד שפוטר מעבודתו סמוך לפני הגיעו לגיל הפרישה מהעבודה יחולו עליו הוראות סעיף זה כאילו הגיע אותה שעה לגיל הפרישה זולת אם הוכח כי פיטוריו נעשו שלא כדי להימנע ממילוי הוראות סעיף זה.
- (ד) לענין סעיף זה –
- "עובד" – אלמנה או הורה של נספה, לרבות הורה חורג והורה מאמץ, אולם אם היה לנספה הורה מלידה והורה חורג או מאמץ, שניהם בני מין אחד, לא יראו כהורה של נספה אלא אותו הורה שקצין התגמולים החליט כי זיקתו של הנספה
- חובת העסקה אחרי גיל הפרישה (תיקון מס' 10 תשל"ה-1974)

לאותו הורה חזקה יותר;

"גיל הפרישה מעבודה" – גיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.

(תיקון מס' 24)
תשס"ד-2004

34. (א) שר הממונה על ביצוע כל חוק שהוא, רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבטחון ושר העבודה ואם הדבר נראה לו לקידום מטרות חוק זה –

הקלות שונות
(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971

(1) להתקין תקנות שתכליתן לפטור, בשלמות או באופן חלקי, זכאים או סוג מסויים שבהם, מדרישות אותו החוק, או מחובות, מתנאים ומהגבלות המוטלות על פיו;

(2) להתקין תקנות אשר לפיהן תינתן לזכאים או לסוג מסויים שבהם זכות קדימה לקבלת רשיונות לעסוק במקצוע, בתעשייה, במלאכה או במסחר;

(3) להתקין תקנות אשר לפיהן תינתן לבני משפחה של נספה או לסוג מסויים שבהם זכות קדימה ליהנות משירותם של מוסדות לימוד או חינוך ולקבל סטיפנדיות או הנחות בדמי לימוד.

(ב) תקנות שיותקנו על ידי שר על פי סעיף זה כוחן עדיף מכוחו של כל חוק אחר.

(ג) בסעיף זה –

"שר" כולל את ראש הממשלה;

"שר הממונה על ביצוע חוק" – פירושו –

(1) לגבי פקודה או תקנות שעמדו בתקפן ביום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) – השר שבידו נתונות הסמכויות שהיו קודם בידי הנציב העליון או בידי הנציב העליון במועצתו על פי אותה הפקודה או אותן התקנות;

(2) לגבי חוק אחר – השר שנקבע במפורש באותו חוק כממונה על ביצועו.

(ד) כל מה שמותר לקבוע בתקנות לפי סעיף זה לגבי זכאים מותר לקבוע גם לגבי הורה ואלמנתו של נספה שאינם זכאים מחמת גילם או שיעור הכנסותיהם וכן לגבי יתומי נספה שטרם מלאו להם 30 שנים.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ג-1963
(תיקון מס' 7)
תשל"א-1971
(תיקון מס' 9)
תשל"ג-1973

35. בפרק זה, פרט לסעיף 33(א) –

הגדרות מיוחדות
(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952

(א) המונח "בן משפחה" כולל אח או אחות של נספה, יתומים מאב ומאם, הסמוכים על שולחנם של אח או אחות העומדים ברשות עצמם, ואשר אלמלא האח או האחות העומדים ברשות עצמם היה מגיע להם תגמול;

(ב) המונח "זכאי" כולל כל בן משפחה של נספה, וכן אח או אחות העומדים ברשות עצמם שהנזכרים בפסקה (א) סמוכים על שולחנם.

(תיקון מס' 1)
תשי"ב-1952

פרק שמיני: שונות

36. (א) אדם שמסר במזיד לקצין תגמולים או לוועדת ערעור ידיעה כוזבת בענין זכויותיו לפי חוק זה, דינו – מאסר עד ששה חדשים או קנס עד מאה וחמישים לירות או שני העונשים כאחד.

עבירות

(ב) אדם שבמרמה השיג תגמול לעצמו או לאדם אחר, דינו – מאסר עד שתי שנים.

(ג) אין סעיף זה גורע מאחריותו הפלילית של אדם לפי כל חוק אחר.

36א. חל בזמן מן הזמנים שינוי בסולם דרגות המשכורת של עובדי המדינה, יחושב השכר הקובע לפי סולם דרגות המשכורת המחייב אותו זמן, לפי הקבלה שתקבע הממשלה. והוא הדין לגבי כל דרגת משכורת של עובד המדינה המשמשת יסוד לחישוב של תגמול.

תיאום דרגת המשכורת (תיקון מס' 2) תשי"ח-1958 (תיקון מס' 11) תשל"ו-1976

36ב. (א) שר הבטחון באישור שר האוצר וועדת העבודה של הכנסת רשאי לקבוע בתקנות מה היא הכנסה לענין חוק זה, כולו או חלק ממנו, ורשאי הוא לקבוע זאת לבני משפחה או ילדיהם דרך כלל, או לסוגים מסויימים שבהם.

תקנות בדבר הכנסה (תיקון מס' 3) תשכ"ג-1963

(ב) שר הבטחון באישור שר האוצר רשאי לקבוע את דרכי ההוכחה של הכנסה לענין חוק זה.

37. שר הבטחון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות (תיקון מס' 23) תשס"א-2001

37א. כוחן של תקנות לפי חוק זה יפה מיום תחילתן גם לגבי זכויות לתגמולים חדשיים או לשיעורים שנקבעו סופית, לפי סעיף 25, לפני תחילתן של התקנות.

תוקף התקנות (תיקון מס' 2) תשי"ח-1958

דוד בן-גוריון
שר הבטחון

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה